

ทัศนคติต่อภาวะโลกาภิวัตน์ของผู้นำชุมชนชนบท การศึกษา :

อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

Leader's Attitude toward Globalization in Rural Communities

A Case Study of : Ampour Phangyao Chacherngsao Province

วิทยานิพนธ์

โดย

นางรุจิรา ทวีรัตน์

เสนอต่อคณะพัฒนาศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาศึกษา)

พ.ศ.2538

วิทยานิพนธ์ : ทักษะคติต่อภาวะโลกาภิวัตน์ของผู้นำชุมชนชนบท

กรณีศึกษา : อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

Leader's Attitude toward Globalization in Rural Communities :
a Case Study of Amphor Plangvao Chacherngsao Province.

โดย : นางรุจิรา ทวีรัตน์

Mrs.Rujira Taverat

นักศึกษาคณะพัฒนาลังคม : ภาคปกติ รุ่นที่ 13 รหัส 520351006

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต(พัฒนาลังคม) ได้

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการวิทยานิพนธ์

ลงนาม.....ประธาน

ลงนาม.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทิติยา สุวรรณะชญ)

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทิติยา สุวรรณะชญ)

วันที่ 8 ธันวาคม 2537

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2538

ลงนาม.....ที่ปรึกษา

ลงนาม.....กรรมการ

(อาจารย์สุภา กীরดีบุตร)

(อาจารย์สุภา กীরดีบุตร)

วันที่ 8 ธันวาคม 2537

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2538

ลงนาม.....ที่ปรึกษา

ลงนาม.....กรรมการ

(อาจารย์ประเสริฐ รักไทยดี)

(อาจารย์ประเสริฐ รักไทยดี)

วันที่ 8 ธันวาคม 2537

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2538

คณะพัฒนาลังคมอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต(พัฒนาลังคม)

รองศาสตราจารย์.....คณบดี

(สากล จริยวิทยานนท์)

วันที่ 20 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2538

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์	: ทศนคติต่อภาวะโลกาภิวัตน์ของผู้นำชุมชนชนบท
	กรณีศึกษา : อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา
โดย	: นางรุจีรา ทวีรัตน์
ชื่อปริญญา	: พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาลังคม)
วิชาเอก	: การวิเคราะห์และวางแผนทางสังคม
ปีการศึกษา	: 2537

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงผู้นำที่เป็นทางการ ได้แก่ข้าราชการ ผู้นำท้องถิ่น และผู้นำไม่เป็นทางการ ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลง และมีทัศนคติต่อภาวะโลกาภิวัตน์ แตกต่างกันหรือไม่ โดยการประเมินในมิติดังนี้

การตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลง ในมิติ ดังนี้

1. ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของชุมชน
2. ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่ออำนาจ
3. ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อเศรษฐกิจ

ทัศนคติต่อภาวะโลกาภิวัตน์ ในมิติ ดังนี้

1. การยอมรับความสำคัญของข่าวสาร
2. การยอมรับความสำคัญของสิทธิเสรีภาพและศักยภาพที่เท่าเทียมกันของมนุษย์
3. การยอมรับความสำคัญของเศรษฐกิจโลก
4. การยอมรับความสำคัญของความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับสังคมโลก
5. การยอมรับความสำคัญของการจัดระเบียบโลกและองค์การโลก
6. ระยะความสัมพันธ์ทางสังคมด้านเชื้อชาติและศาสนา

ได้ศึกษาในกลุ่มผู้นำ อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา แบ่งลักษณะผู้นำออก

เป็น 3 ประเภทคือ 1) ชำราชาการ 2) ผู้นำท้องที่ 3) ผู้นำไม่เป็นทางการ
จำนวนตัวอย่างประกอบด้วยชำราชาการ 25 ตัวอย่าง ผู้นำท้องที่ 47 ตัวอย่างและผู้นำไม่เป็นทาง
การจำนวน 34 ตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 106 ตัวอย่าง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวม
วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และ
สถิติอนุมานโดยใช้สถิติ Chi-Square T-test ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้นำที่เป็นชำราชาการ ผู้นำท้องที่ และผู้นำไม่เป็นทางการ มีทัศนคติต่อการตระหนัก
ถึงการเปลี่ยนแปลงไม่แตกต่างกัน และในการพิจารณาแต่ละมิติ เปรียบเทียบระหว่างชำราชาการ
กับผู้นำท้องที่ ไม่มีความแตกต่างในทุกมิติที่บ่งบอกการตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลง แต่พบว่าชำ
ราชาการกับผู้นำไม่เป็นทางการ แตกต่างในมิติของการตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของชุมชน

2. ผู้นำที่เป็นชำราชาการ ผู้นำท้องที่ และผู้นำไม่เป็นทางการ มีทัศนคติต่อภาวะ
โลกาภิวัตน์ ไม่แตกต่างกัน และในการพิจารณาแต่ละมิติ เปรียบเทียบระหว่างชำราชาการกับผู้
นำท้องที่ และชำราชาการกับผู้นำไม่เป็นทางการ พบว่า ชำราชาการกับผู้นำท้องที่ ไม่มีความแตกต่าง
ในทุกมิติ แต่ชำราชาการมีความแตกต่างกับผู้นำไม่เป็นทางการ ในบางมิติ ได้แก่ มิติการยอมรับ
ความสำคัญของข่าวสาร และมิติการยอมรับความสัมพันธ์ส่วนบุคคลกับสังคมโลก

3. ผู้นำที่เป็นชำราชาการ ผู้นำท้องที่ และผู้นำไม่เป็นทางการ ไม่มีความแตกต่างของ
อัตราต่อระยะความสัมพันธ์ทางสังคม ทุกเชื้อชาติและศาสนา

ผลการศึกษาข้างต้นทำให้เกิดความคิดว่า ในคุณลักษณะของประเภทผู้นำต่อการเปลี่ยนแปลง
เดิมมีความคิดว่า ผู้นำทางราชการน่าจะมีปฏิกิริยาและทัศนคติต่อ การยอมรับภาวะโลกา
ภิวัตน์ได้ไว และครอบคลุมในมิติต่างๆ อย่างกว้างขวางและลึกซึ้งกว่า ผู้นำท้องที่ และผู้นำไม่เป็น
ทางการ น่าจะทำให้ผู้นำทั้ง 3 มีความตระหนักและทัศนคติแตกต่างกันในประเด็นที่น่าศึกษาต่อไป

ABSTRACT

THESIS : Leader's Attitude toward Globalization in
Rural Communities A case Study of :
Ampour Phangyao Chacherngsao Province

BY : Mrs.Rujira Taverat

DEGREE : Master of Arts (Social Development)

MAJOR : Social Analysis and Planning

ACADEMIC YEAR : 1994

With the recognition of the significant role of leadership and the process of change. The study was to assess the reaction of the Plangyaw leaders toward the social changes. The leaders were classified in to three groups namely :

- Government officials.
- Village headmen and commune headmen.
- Informal leaders.

All three types of leaders were evaluated their response toward :

- a) The awareness of changes occurred in their communities.
- b) The authoritative role toward change as the leaders.
- c) The perception of economic impact proceeded by the changes.

The globalization was the process of changes that generated ,in addition, the local changes. The leaders were evaluated their reaction toward the process of global changes with the following aspects :

1. The acceptance of the significant role of information.
2. The acceptance of human right and potentiality.
3. The acceptance of global economic linkage.
4. The acceptance of individual interaction with global social system.
5. The acceptance of global order and global organization.
6. The social distance of the leaders and that of other social groups and religions.

If was Founded that all three types of leadership had different response according to the changing occurred in the community and globalization. But, the differences were not statistical significant. Thus, the conclusion was the leaders of Plangyow District had aware of changes as well as relatively accept the globalization as it were. It, further, implied that the qualities between those three groups of leadership were not significant difference.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์และความกรุณาจากบุคคลหลายฝ่ายที่ผู้ศึกษาขอกล่าวถึง

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. ทิตยา สุวรรณะชฎ ที่กรุณาได้รับเป็นประธานกรรมการวิทยานิพนธ์ และเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนการดูแลแก้ไขทุกขั้นตอนการศึกษาย่างใกล้ชิดรวมทั้งอาจารย์สุภา กীরติบุตร อาจารย์ประเสริฐ รักไทยดี กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้การตรวจสอบแก้ไข และให้คำแนะนำต่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และมูลนิธิเพื่อสถาบันการศึกษาวิชาการจัดการแห่งประเทศไทย ที่กรุณาอนุญาตให้ผู้ศึกษาได้มีโอกาสนำข้อมูลพื้นฐานของโครงการวิจัยของสถาบันและมูลนิธิ มาทำเป็นวิทยานิพนธ์

ขอบคุณผู้นำชุมชนและหัวหน้าส่วนราชการ อำเภอแปลงยาวทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ เพื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และให้ความอนุเคราะห์ในการติดต่อประสานงานจนเก็บข้อมูลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ไปด้วยดี ตลอดจนเพื่อน ๆ น้องๆ ที่ให้กำลังใจและลงมือช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์

ขอบคุณ ร้อยเอกนายแพทย์ธำนิษฐ์ สนธิรักษ์ ผู้ให้โอกาสการศึกษา

ผู้ศึกษาหวังว่าการศึกษานี้จะช่วยยังประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนชนบทของสังคมไทยได้ต่อไปในอนาคต

รุจิรา ทวีรัตน์